١١ اوم شري پَرِماتِمَني نَمَهَہ ١١

اَٿ نامو ڌيايَهَہ

اڌياءَ ڇهين تائين يوگيشور شري ڪرشڻ يوگ جو سلسليوار وشليشڻ ڪيو. جنهنجو شڌ ارٿ هو، يگيہ جي پرڪريا يگيہ ان پَرَمَ ۾ پرويش ڏيارڻ واري آراڌنا جي وڌي وشيشہ جو چترڻ ڪيو، جنهن ۾ چراچر جڳت، هَوَن سامگري جي روپ ۾ آهي. من کي روڪڻ ۽ روڪيل من ۾ بہ وِلَيہَ ڪال ۾ هو امرت تَتِوَ ظاهر ٿي وڃي ٿو. پوُرتي ڪال ۾ يگيہ جنهنجي سرشٽي ڪري ٿو، ان جو شيوڻ ڪرڻ وارو گياني آهي ۽ هو سناتن برهم ۾ پرويش پائي وڃي ٿو. اُن ملڻ جو نالو ئي يوگ آهي. اُن يگيہ کي ڪاريہ روپ ڏيڻ ئي ڪرم چوائيندو آهي. ستين اڌياءَ ۾ هُنن ٻڌايو تہ هن ڪرم کي ڪرڻ وارا وياپت برهم، سمپورڻ ڪرم، سمپورڻ اَڌياتم، سمپورڻ اڌيديو، اڌِيڀوت ۽ اڌييگيہ سميت مونکي ڄاڻن ٿا. اٺين اڌياءَ ۾ هنن چيو تہ اهائي پرم گتي آهي، اُهو ئي پرم ڌام آهي.

هن اڌياءَ ۾ يوگيشور شري ڪرشن پاڻ چرچا ڪئي تہ يوگ يڪت پرش جو ائشوريہ ڪهڙو آهي؟ سڀ ۾ وياپت رهندي بہ هو ڪيئن نرليپ آهي؟ ڪندي بہ هو ڪيئن اڪرتا آهي؟ اُن پرش جو سڀاءُ ۽ پرڀاوَ تي پرڪاش وجهندي، يوگ جي آچرڻ ۾ ڍلجي وڃڻ تي اچڻ وارا ديوتا آدڪ وگهنن کان سَتَرِڪ (سڄاڳہ) ڪيو ۽ اُن پرش جي شرڻ ٿيڻ تي زور ڏنو:

श्रीभगवानुवाच

इदं तु ते गुह्यतमं प्रवक्ष्याम्यनसूयवे।
ज्ञानं विज्ञानसहितं यज्ज्ञात्वा मोक्ष्यसेऽशुभात्।।१।।

شري ڀڳوان اُواچ

”اِدَمِ توُ تي گُهيتَمَمِ پرَوَکِشيامِ يَنَسوُيوي
گيانَمِ وِگيانسَهِتَمِ يَجگِياتِوا موکِشيَسيشُڀاتِ (۱)

يوگيشور شري ڪرشن چيو- ارجن! اَسويا (حسد، ڏاهه، ايرشا) رهِت تنهنجي لاءِ مان هن پرَمَ گوپنِيهَ گيان کي، ڳُجهي گيان کي وگيان سميت چوندس ارٿات پراپتي کان پوءِ مهاپرش جي رهڻيءَ سان گڏ چوندس تہ ڪيئن اُهو مهاپرش سيني هنڌ هڪ ئي وقت ڪرم ڪري ٿو، ڪيئن هو جاڳرتي اسان کي سيکاري ٿو، رٿي بڻجي آتما سان گڏ سدائين ڪيئن رهي ٿو؟ ان تي چون ٿا

राजविद्या राजगुह्यं पवित्रमिदमुत्तमम्।
प्रत्यक्षावगमं धर्म्यं सुसुखं कर्तुमव्ययम्॥२॥

راجَوِديا راجگُهيَمِ پَوِترَ مِدَمُتَمَمِ
پرَتِيَکِشا وَگَمِ ڌَرمِيَمِ سُسُکَمِ ڪَرِتوُمَويَيَمِ (۲)

وگيان سان گڏ هيءُ گيان سيني وديائن جو راجا آهي. وديا جو ارٿ ڀاشا گيان يا شڪشا نہ آهي ”وديا هي ڪا بِرَهَمَ گَتِپرَدايا ا“ ”سا وديا يا وِمُڪتَيي“ وديا اُن کي چون ٿا تہ جنهن وٽ اچي اُن کي اُٿاري برهم پَدَ تي هلائيندي موکش جي سوغات ڏئي. جيڪڏهن رستي ۾ رڌيون سڌيون ۽ پرڪرتي ۾ ڪٿي اُلجهي ويو تہ سِڌِ آهي تہ اوديا سڦل ٿي ويئي. اُها وديا نہ آهي. اها راج وديا اهڙي آهي جو پڪ ڪلياڻ ڪرائڻ واري آهي. هيءَ سيني ڳُجهن جو راجا آهي. اوديا ۽ وديا جي لڪل سانگن جو اناورڻ، ڏاهڻ ۽ لاهڻ تي يوگيڪتا کان پوءِ ئي هن سان ميلاپ ٿئي ٿو. هيءُ تمام پوتر، اُتم ۽ ظاهر ڦل ڏيڻ واري آهي. هِتي ڪر، هُتي ڪڻ اهڙو ظاهر ڦل ڏيڻ واري آهي.هيءُ انڌوشواس نہ آهي تہ هن جنم ۾ ساڌن ڪيون، ڦل ڪنهن ٻئي جنم ۾

ملندو. هيءُ پرڌرم پرماتما سان ڳنڍيل آهي. وگيان سان گڏ هيءُ گيان ڪرڻ ۾ سولو ۽ اوناشي آهي.

اڌياءَ ٻئين ۾ يوگيشور شري ڪرشن چيو هو تہ ارجن! هن يوگ ۾ ٻج جو ناس نٿو ٿئي. هنجو ٿورو بہ ساڌن جنم مرڻ جي مهان ڊپ کان اُڌار ڪري ڇڏيندو آهي. ڇهين اڌياءَ ۾ ارجن پڇيو هو تہ ڀڳوان ! ڍلي ڪوشش ڪرڻ وارو ساڌڪ نشٽ پرشٽ تہ نٿو ٿي وڃي؟ شري ڪرشن ٻڌايو تہ ارجن! پهرين تہ ڪرم کي سمجهڻ ضروري آهي ۽ سمجهڻ کانپوءِ ٿورو بہ ساڌن پار لڳائي ڇڏي تہ اُن جو ڪنهن بہ جنم ۾ ڪڏهن وناش نٿو ٿئي، بلڪ اُن ٿوري ابياس جي پرڀاوَ سان هر جنم ۾ اهوئي ڪري ٿو. انيڪ جنمن جي ڦل ۾ اُتيئي پهچي ٿو وڃي، جنهنجو نالو پرم گت معنيٰ پرماتما آهي. ان کي يوگيشور شري ڪرشن هتي بہ چون ٿا تہ هيءُ ساڌن ڪرڻ ۾ تمام سولو ۽ اوناشي آهي، پر اُن جي لاءِ شرڌا سدائين ضروري آهي.

अश्रद्दधानाः पुरुषा धर्मस्यास्य परन्तप।
अप्राप्य मां निवर्तन्ते मृत्युसंसारवर्त्मनि।।३।।

”اَشرَڌاناھ پُرُشا ڌَرمَسياسِيہ پَرِنتَپ
اَپراپِيہ مامِ نِوَرتَنِتي مِرِتيُوسَنِسارَ وَرِتماني“ (٣)

پَرِنتَپ ارجن! هن ڌرم ۾ (جنهنجو ٿورو بہ ساڌن ڪرڻ سان وناش نٿو ٿئي) شرڌا رَهِت پرش (هڪ اِشٽ ۾ من کي پوري طرح نہ رکڻ وارو پرش) مونکي پراپت نہ ٿي سنسار کيتر ۾ ڀٽڪندو رهندو آهي، هاڻي شرڌا ضروري آهي. ڇا توهين سنسار کان پري آهيو؟ ان تي چون ٿا:

मया ततमिदं सर्वं जगदव्यक्तमूर्तिना।
मत्स्थानि सर्वभूतानि न चाहं तेष्ववस्थितः।।४।।

”مَياتَتَمِدَمِ سَروَمِ جڳدويَڪتَ مورتينا ۱

مَتِستّاني سَروَيوتاني نَہ چاهَمِ تيشِوَوِستَتَھہ ۱۱“ (۴)

منهنجي لڪل اُتم سوروپ مان هيءُ سڄو جڳت وياپت آهي ارٿات مان جنهن سروپ ۾ استت آهيان، اُهو هرهنڌ وياپت آهي. سڀ پراڻين مون ۾ استان پاتو آهي پر مان اُن ۾ استت نہ آهيان، ڇو جو مان مکيہ سوروپ ۾ استت آهيان، مهاپرش جنهن اڻ ڏٺل سروپ ۾ استت آهن. اُتان کان (شرير ڇڏي اُنهي اڻ ڏٺل سطح کان ئي) ڳالهائين ٿا. هن سلسلي ۾ اڳيان چون ٿا:-

न च मत्स्थानि भूतानि पश्य मे योगमैश्वरम्।

भूतभृन्न च भूतस्थो ममात्मा भूतभावन:।।५।।

”نَ چہ مَتِستّاني ڀوتاني پَشيَہ هي يوگَمَئِيشوَرَمِ

ڀوت ڀرِنَ چہ ڀوتَستو مَماتما ڀوتَياوَنَھہ (۵)

حقيقت ۾ سڀ ڀوت بہ مون ۾ استت نہ آهن ڇاڪاڻ تہ هوُ مرڻ ڌرما آهن، پرڪرتي جي آسري تي آهن، پر منهنجي يوگہ جي اَئِشوريہ کي ڏِسُ تہ جيو ڌارين کي اُتپن ۽ پالن ڪرڻ وارو منهنجو آتما ڀوتن ۾ استت نہ آهي، ڌن پدارٿن ۾ استت نہ آهي. مان آتم سوروپ آهيان ۽ ان ڪري مان اُنهن ڀوتن ۾ استت نہ آهيان. اهوئي يوگہ جو اثر آهي. ان کي صاف ڪرڻ جي لاءِ يوگيشور درشٽانت ڏين ٿا:-

यथाकाशस्थितो नित्यं वायु: सर्वत्रगो महान्।

तथा सर्वाणि भूतानि मत्स्थानीत्युपधारय।।६।।

”يَٿا ڪا شَستِتو نِتيَمِ وايوُھہ سَروَترَگو مَهانِ

تَٿاسَروِاڻي ڀوتاني مَتِستّانيتِيُپَڌارَيہ (٦)

جيئن آڪاش مان ئي اتپن ٿيڻ وارو مهان وايو آڪاش ۾ ئي سدائين استت آهي پر اُن کي خراب نٿو ڪري سگهي. ٺيڪ ائين ئي سڀ ڀوت مون ۾ استت آهن، ائين ڄاڻ، ائين

سمجھہ. ٺيڪ اھڙي طرح مان آڪاش وانگر نرليپ آھيان. ھو مونکي ملين نٿا ڪري سگھن. سوال پورو ٿيو. اھوئي يوگہ جو اثر آھي. ھاڻي يوگي ڇا ٿو ڪري؟ ان تي چون ٿا:-

सर्वभूतानि कौन्तेय प्रकृतिं यान्ति मामिकाम्।
कल्पक्षये पुनस्तानि कल्पादौ विसृजाम्यहम्।।७।।

”سَروَڀوُتاني ڪؤنتييہ پرڪرتِم ياِنتي مامِڪامِ
ڪَلپَڪشَيي پُنَستاني ڪَلپادَئوُ وِسَرجاميھَمِ (٧)

ارجن! ڪلپ جي پوري ٿيڻ وقت ۾ سڀ منھنجي پرڪرتي معنيٰ منھنجي سوڀاءَ کي پراپت ٿين ٿا ۽ ڪلپ جي آد ۾ مان انھنکي بار بار ”وِسَرجامي“ خاص روپ ۾ سرجن ڪريان ٿو. ھئا تہ ھو پھرين ئي پروڪِرت ھئا، اُنھن کي رچيان ٿو، سجايان ٿو. جو اچيت آھن اُنھن کي جاڳرت ڪريان ٿو. ڪلپ لاءِ اُڪسايان ٿو، اتساھ ڏيان ٿو. ڪلپ جو تاتپرج آھي اڳيان وڌڻ جي لاءِ پريورتن. آسُري سمپد مان نڪري جيئن جيئن پرش دَئوي سمپد ۾ پرويش پائي ٿو، اُتان ئي ڪلپ جو وناش آھي. پنھنجو ڪرم پورو ڪري ڪلپ بہ وِلَيہ تي وڃي ٿو. ڀڄن جو آرنڀ ڪلپ جي آدِ آھي ۽ ڀڄن جو مٿي پھچڻ، جتي لڪش ظاھر ٿئي ٿو، ڪلپ جو انت آھي. جڏھن ھيءَ مڪت آتما جوڙين جي ڪارڻ ڀوت -راڳہ-دويش کان مڪتي پائي پنھنجي پوتر سوروپ ۾ استر ٿي وڃي. ان کي شري ڪرشن چون ٿا تہ ھو منھنجي پرڪرتي کي پراپت ٿئي ٿو.

جو پرش پرڪرتي کي وِلَيہ ڪري سوروپ ۾ پرويش پائي ويو. اُنجي پرڪرتي ڪھڙي؟ ڇا پرڪرتي ان ۾ باقي آھي؟ اڌياءُ ٣٣-٣ ۾ يوگيشور ڪرشن چئي چڪا آھن تہ سڀ پراڻي پنھنجي پرڪرتي کي پراپت ٿين ٿا. جھڙو ان جي مٿان پرڪرتيءَ جي گڻن جو پرڀاوُ آھي، اُئين ئي ڪن ٿا

۾ ''گِيانَوانپي'' هرهڪ درشن سان گڏ ڄاڻ وارو گياني به پنهنجي پرڪرتي کي ڏسي ڪوشش ڪري ٿو. هو پنين ماڻهن جي ڪلياڻ لاءِ ڪري ٿو. پورڻ گياني تَتوَ استت مهاپرش به اُن جي رهڻي به هنجي پرڪرتي آهي. هو پنهنجي انهي سڀاوَ ۾ وَرتي ٿو. مهاپرش جي انهي ڪِرتيتِوَ تي وري پرڪاش وجهن ٿا:

प्रकृतिं स्वामवष्टभ्य विसृजामि पुनः पुनः।
भूतग्राममिमं कृत्स्नमवशं प्रकृतेर्वशात्।।८।।

''پرَڪرِتِم سوامَوَشٽڀِيہَ وِسرِجامي پُنَه پُنَه
ڀوُتَگرامَمِمَم ڪِرتِسنَمَوَشَم پرِڪرِتيرِوشاتِ (٨)

پنهنجي پرڪرتي ارٿات مهاپرش جي رهڻي سويڪار ڪري ''پرِڪرِتيرِوشاتِ'' پنهنجي پنهنجي سڀاءَ ۾ استت پرڪرتي جي ڳڻن کان بيوس ٿيندي سمپورن ڀوت پروار کي مان وري وري ''وِسَرِجامِ'' خاص سرجن، خاص روپ سان سجايان ٿو. هنن کي پنهنجي سوروپ جي طرف وڌڻ جي لاءِ اتساهت ڪندو آهيان. تڏهن ته توهين هن ڪرم سان ٻڌا آهيو.

न च मां तानि कर्माणि निबध्नन्ति धनञ्जय।
उदासीनवदासीनमसक्तं तेषु कर्मसु।।९।।

'' نَ چَہ مامِ تانِي ڪرماڻي نِبَڌَنَنتي ڌننجيہ
اُداسينَوَدا سِينَمَسَڪتَمِ تيشوڪَرِمَسوُ (٩)

اڌياءَ چوٿين جي نائين سلوڪ ۾ يوگيشور شري ڪرشن چيو هو ته مهاپرش جي ڪاريه پرڻالي الوڪڪ آهي. اڌياءَ ۴-٩ ۾ ٻڌايو مان اڻ ڏٺل روپ سان ڪندو آهيان. هتي به چون ٿا ته ڌننجيه ! جن ڪرمن کي مان ادرشيه روپ سان ڪريان ٿو، اُنهن ۾ منهنجو موهه ڪونهي. اُداسين جي سدرشيه رهڻ وارا مون پرماتم سوروپ کي اُهي ڪرم نٿا ٻڌن، ڇاڪاڻ ته ڪرمن جي ڦل ۾ جا منزل ملي ٿي، اُن ۾ مان استت آهيان تنهنڪري

اُنهن کي ڪرڻ لاءِ مان مجبور نہ آهيان.

هيءُ تہ سياوَ سان گڏ جڙيل پرڪرتي جي ڪمن جو سوال هو. مهاپرش جي رهڻي هئي، هن جي رچنا هئي. هاڻي منهنجي پريرڻا سان جو مايا رچي ٿي، اُهو ڇا آهي؟ اهو بہ هڪ ڪلپ آهي.

मयाध्यक्षेण प्रकृतिः सूयते सचराचरम्।
हेतुनानेन कौन्तेय जगद्विपरिवर्तते।।१०।।

”مَياڌِيَڪشڻَ پِرڪِرِتِهہ سوُيَتي سَچرا چَرَمِ
هيتُنانينَ ڪؤنتيہ جَگَدِوِپرِوَرتَتي (١٠)

ارجن! منهنجي حاضريءَ ۾، منهنجي هٿ هيٺ ۾ سروتروياپت ۾منهنجي اِيياس سان هيءَ مايا (ٽگڻ مَئي، پرڪرتي، اشتذا مول پرڪرتي ۽ چيتن بئي) چراچر سهت جڳت کي رچين ٿا، جو ظالم ۽ سوارٿي ڪلپ آهي ۽ ان ڪرڻ سان هيءَ سنسار آواگمن جي چڪر ۾ گهمندو رهندو آهي. پرڪرتي جو هيءَ ظالم ڪلپ جنهن ۾ ڪال جو پريورتن آهي، منهنجي ڪوشش سان پرڪرتي ئي ڪري ٿي، مان نٿو ڪريان، پر ستين سلوڪ جو ڪلپ آراڌنا جو ڦهلاءُ ۽ پوُرتي ڪرائڻ وارو مارگہ درشن وارو ڪلپ مهاپرش سويم پاڻ ڪن ٿا، هڪ جڳهہ تي هو سويم ڪرتا آهي، جتي هو خاص روپ سان سرجن ڪري ٿو. هتي ڪرتا پرڪرتي آهي، جا صرف منهنجي ڪوشش سان هيءَ ڪن پر جو پريورتن ڪري ٿي جنهن ۾ شريرن جو پريورتن ، وقت جو بدلاءُ، يگہ پريورتن وغيره اچن ٿا. اهڙو وياپت پرياءُ ٿيڻ تي بہ موڙهہ غافل لوڪ مونکي نٿا ڄاڻن - جيئن تہ

अवजानन्ति मां मूढा मानुषीं तनुमाश्रितम्।
परं भावमजानन्तो मम भूतमहेश्वरम्।।११।।

”اَوَجاَنَنتي مامِ موڙها مانُشيمِ تَنُماشِرَتمِ
پَرَمِ ڀاوَمجانَنتو مَمَ ڀوُتَمهيشِوَرمِ “ (١١)

سمپورڻ ڀوتن جو مهان ايشور روپ منهنجي پرم ڀاوَ کي نہ ڄاڻڻ وارا موڙهہ لوڪ مونکي منش شرير جي آڌار وارو ۽ تڇ سمجهندا آهن. سمپورڻ پراڻين جو ايشورن جو بہ مهان ايشور آهي، اُن پرم ڀاوَ ۾ مان استٿ آهيان؛ پر هو منش شريرڌاري، موڙهہ ماڻهو ان کي نٿا ڄاڻن. هو مونکي منش جهڙي سمبوڌت ڪندا آهن. اُنهن جو ڏوهہ بہ ڪهڙو آهي؟ جڏهن هو درشٽي پات ڪن ٿا تہ مهاپرش جو شرير بہ تہ ڏسڻ ۾ اچي ٿو. هوُ ڪيئن سمجهن تہ توهين مهان ايشور ۾ استٿ آهيو؟ هو ڇو نہ ٿا ڏسي سگهن؟ ان تي چون ٿا :-

मोघाशा मोघकर्माणो मोघज्ञाना विचेतस:।
राक्षसीमासुरीं चैव प्रकृतिं मोहिनीं श्रिता:।।१२।।

”موگهاشا موگهڪَرماڻو موگهگيانا وچيتَسَهہ
راکِشَسيِماسُريِم ڇَئيِوَ پرڪِرتِم موهَنيِم شِرَتاهہ (۱۲)

هو اجائي آشا (جا ڪڏهن پوري نہ ٿئي اهڙي آشا) ، اجايا ڪرم (بنڌن وارا ڪرم) اجايو گيان (جو حقيقت ۾ اگيان آهي)، ”وِچيتَسَهہ“ خاص روپ سان اچيت هئڻ وارا، راکشس ۽ اَسُرَن جهڙن سان موهت ٿيڻ واري سڀاءَ کي ڌارڻ ڪيل هوندا آهن معنيٰ آسُري سڀاوَ وارا هوندا آهن. تنهنڪري منش سمجهندا آهن. اَسُرُ ۽ راکشس من جو هڪ سڀاءُ آهي، نہ ڪا جاتي آهي، نہ ڪا جوڻ. آسُري سڀاوَ وارا مونکي نٿا ڄاڻن، پر مهاتما جن مونکي ڄاڻن ٿا ۽ ڀڄن ڪن ٿا:

महात्मानस्तु मां पार्थ दैवीं प्रकृतिमाश्रिता:।
भजन्त्यनन्यमनसो ज्ञात्वा भूतादिमव्ययम्।।१३।।

”مهاتِمانَستوُ مامِ پارِٿ دَئويِم پرَڪِرتيماشرَتاهہ
ڀَجَنِتيَنَنِمَنَسو گياتِوا ڀوتاديِمَويَيَم (۱۳)

هي پارٿ! پر دَئِوي پرَڪرِتي معنيٰ دئوي سمپد جي آسري وننديي مهاتما جن مونکي سيني ڀوتن جو آدي ڪارڻ، اٽڏنل ۽ اکشر ڄاڻي انينيہ من سان ارٿات من جي اندرئين تهہ ۾ کنهن ٻئي کي استان نہ ڏيئي فقط مون ۾ شرڌا رکي سدائين مونکي ڀڄين ٿا، ڀڄن ڪن ٿا. ڪهڙي طرح ڀڄن ڪن ٿا؟ ان تي چون ٿا:

सततं कीर्तयन्तो मां यतन्तश्च दृढव्रताः।
नमस्यन्तश्च मां भक्त्या नित्ययुक्ता उपासते॥१४॥

”سَتَتَمِ ڪيِرتَيَنتو مامِ يَتَنتشچہ دِرڊِورتاهَ
نَمَسيَنتَشچہ مامِ ڀَڪتِيا نِتيَيُڪتا اُپاستي “ (١٤)

نِرَنتَر چنتن جي ورت ۾ اچل رهندي منهنجن گڻن جو چنتن ڪن ٿا، پراپت ڪرڻ جو يتن ڪندا آهن ۽ مونکي وار وار نمسڪار ڪندي سدائين مون سان ملي ڪرِ اَنِيَنيہ ڀڳتي سان منهنجي اُپاسنا ڪن ٿا. هردم لڳا رهن ٿا. ڪهڙي اُپاسنا ڪندا آهن؟ ڪهڙو آهي هيءُ ڪيرتمان؟ ڪا ٻي اُپاسنا نہَ ورنہ اُهوئي ”يگيہ“ جنهن کي وستار سان ٻڌائي آيا آهيو. ان آرڏنا کي هتي ٿوري ۾ يوگيشور شري ڪرشن دهرائي رهيا آهن:-

ज्ञानयज्ञेन चाप्यन्ये यजन्तो मामुपासते।
एकत्वेन पृथक्त्वेन बहुधा विश्वतोमुखम्॥१५॥

”گِيانَيَگيينَ چاپِيَنيي يَجنِتو مامُہ اُپاستي
ايڪَتُوين پرَٿَڪتُوينَ بهوُڌا وِشوَتومُکَمِ (١٥)

اُنهن مان ڪوئي تہ مونکي سَروِوياپت ورات پرماتما کي گيان يگيہ دوارا قرباني ڪن ٿا ارٿات پنهنجي لاءِ، هاجي ۽ شڪتي کي سمجهي انهن مقرر ڪرم يگيہ ۾ پرورت ٿين ٿا. ڪجهہ ايڪي ڀاوَ سان منهنجي اُپاسنا ڪن ٿا تہ مونکي ان ۾ هڪ ٿي ملڻو آهي ۽ ٻيا سڀ ڪجهہ مونکي الڳہ رکي، مونکي

سمرپڻ ڪري نشڪام ڀاوَ سان منهنجي اُپاسنا ڪن ٿا ۽ اِئين گهڻن نمونن سان اُپاسنا ڪن ٿا، ڇاڪاڻ تہ هڪ ئي يڳيہ جا هيءُ سڀ اوچا-نيچا سطح آهن. يڳيہ جو آرنڀ شيوا سان ئي ٿيندو آهي، پر اُنجو انوشٺان (ڏرمي پوڄا) ٿيندو ڪيئن آهي؟ يوگيشور شري ڪرشن چون ٿا. يڳيہ مان ڪريان ٿو. جيڪڏهن مهاپرش اُن جو رَٿي نہ هوندو تہ يڳيہ پار ڪونہ ٿيندو. اُن جي رهبريءَ ۾ ساڌڪ سمجهندو آهي تہ هاڻي تہ هو ڪهڙي ليول تي آهي، ڪٿي پهچي سگهيو آهي؟ حقيقت ۾ يڳيہ ڪرتا ڪير آهي؟ ان تي يوگيشور چون ٿا :-

अहं क्रतुरहं यज्ञः स्वधाहमहमौषधम्।
मन्त्रोऽहमहमेवाज्यमहमग्निरहं हुतम्।।१६।।

”اَهمِ ڪِرَ تُوُرَهمِ يَڳِيَهہ سِوَڌا هَمَهمَئُوُشَڌَمِ
مَنِترو هَمَهميوا جيمَهمَگِنَرَهمِ هُتَمِ (١٦)

ڪرتا مان آهيان. حقيقت ۾ ڪرتا جي پنيان پريرڪ جي روپ ۾ سدائين اسانکي هلائيندڙ اِشٽ ئي آهي. ڪرتا دواران جو پار پهچي ٿو اُها منهنجي دين آهي. يڳيہ مان آهيان. يڳيہ جي وِڌي وشيش آهي. پوُرتي ڪال ۾ يڳيہ جنهنجو سرجن ڪري ٿو. اُن امرت کي پيئڻ وارو پرش سناتن برهم ۾ پرويش پائي ٿو وڃي. سِو ڌا (اڳوان) مان آهيان، ماضيءَ جي اننت سنسڪارن کي لين ڪرڻ، اُن کي ترپت منهنجي دين آهي. ڀَوَ روڳہ کي مٽائڻ واري دوا مان آهيان. مونکي پائي لوڪ هن روڳہ کان نورت (آزاد) ٿي ويندا آهن، منتر مان آهيان.من کي سواس جي انترال ۾ روڪڻ منهنجي دين آهي. انهي روڪڻ ۾ تيورتا آڻڻ واري وستو آجيہ آسرو بہ مان آهيان. منهنجي ئي پرڪاش ۾ من جون سڀ پرورتيون لين ٿي وڃن ٿيون ۽ هَوَن ارٿات سمرپڻ بہ مان ئي آهيان.

هتي يوگيشور ڪرشن وري وري ”مان آهيان“ چئي رهيا آهن ان جي مدد اهائي آهي تہ مان ئي اُتساهہ ڏيڻ واري جي روپ ۾ آتما الڳہ تي ڪڙو تي ٿو وڃان ۽ نرنتر نرنئہ ڏيندي يوگہ ڪريا کي پورڻ ڪريان ٿو. ان جو نالو وڳ يان آهي. پوجيہ مهاراج جي چوندا هئا ”جيستائين اشٽ ديو رَٿي تي سواس -پساهہ جي روڪ ٿام نہ ڪرڻ لڳن، تيستائين ڀڄن شروع نٿو ٿئي.“ ڪير لکہ ڀيرا اکيون ٻوٽي، ڀڄن ڪري، شرير کي تپائي ليڪن جيستائين جنهن پرماتما جي اسان کي چاهہ آهي اُهو جنهن ليول تي اسين بيٺا آهيون، ان ليول تي لهي آتما کان الڳہ تي جاڳرت نٿو ٿئي، تيستائين صحيح ماترا ۾ ڀڄن جو سوروپ سمجهہ ۾ نٿو اچي. ان ڪري مهاراج جي چوندا هئا، ”منهنجي سروپ کي پڪڙيو، مان سڀ ڏيندس.“ شري ڪرشن چون ٿا سڀ مونکان ٿيندو آهي.

पिताहमस्य जगतो माता धाता पितामहः।
वेद्यं पवित्रमोङ्कार ऋक्साम यजुरेव च।।१७।।

”پِتاهَمَسيہَ جگتو ماتا ڌاتا پِتامَهہ
ويديَمِ پَوِترَمونڪارَ رِڪسامَ يَجُريوَ چَ (١٧)

ارجن! مان ئي سمپورڻ جڳت جو ”ڌاتا“ معنيٰ ڌارڻ ڪرڻ وارو ”پتا“ معنيٰ پالڻ ڪرڻ وارو، ”ماتا“ معنيٰ اُتپن ڪرڻ واري، ”پتامهہ“ معنيٰ مول بنياد آهيان، جنهن ۾ سڀ پرويش پائين ٿا ۽ ڄاڻڻ يوگيہ پوتر اونڪار ارٿات ”اَڪارَهہ آرهہ اِتِ اونڪارهہ“ اُهو پرماتما منهنجي سوروپ ۾ آهي ” سوهمِ، تَتِتُوَمَسي “ وغيره هڪ ٻئي جي آڌار آهن، اهڙو ڄاڻڻ يوگيہ سوروپ مان ئي آهيان. ”رِڪ“ معنيٰ سمپورڻ پرارٿنا ”سام“

ارٿات سَمَتِوَ ڏيارڻ واري پرڪريا ”يَڄُهَہ“ قرباني جي خاص وڏي مان ئي آهيان. يوگہ جي شروعات جا چيل تي ضروري انگہ مونکان ٿين ٿا:

गतिर्भर्ता प्रभुः साक्षी निवासः शरणं सुहृत्।
प्रभवः प्रलयः स्थानं निधानं बीजमव्ययम्।।१८।।

”گَتِرِ ڀَرتا پرڀُوهَہ ساڪشي نِواسَهَہ شَرڻَمِ سِرِ هرتتِ
پرَڀَوَهَہ پرَلَيَهَہ سِٿانَمِ نِڌانَمِ بيجَمَويَيَمِ (١٨)

هي ارجن! ”گَتِهَہ“ معنيٰ پراپت ٿيڻ جهڙي يوگيہ پَرَمِ گتي ”ڀِرتا“ پالڻ پوشڻ ڪرڻ وارو سڀ جو سوامي ”ساڪشي“ ارٿات درشٽاروپ ۾ استت سيني کي ڄاڻڻ وارو، سيني جي رهڻ جو استان، شرڻ وٺڻ يوگيہ، اڪارڻ پريمي، متر، اُتپتي ۽ پرلئہ ارٿات شڀ اشڀ سنسڪارن جو وِليہ (ناس) ۽ اوناشي ڪارڻ مان ئي آهيان. ارٿات انت ۾ جن ۾ پرويش ملي ٿو. اُهي سڀ ويڀوتيون مان ئي آهيان.

तपाम्यहमहं वर्षं निगृह्णाम्युत्सृजामि च।
अमृतं चैव मृत्युश्च सदसच्चाहमर्जुन।।१९।।

”تَپامِيَهَمَهَمِ وَرشَمِ نِگرِهڻ مِيُتِسِرجامي چَہ
اَمِرتَمِ چَئيوَ مِرتيوُشچ سَدَسچيا هَمَرجُن (١٩)

مان سورج جي روپ ۾ تپان ٿو، برسات کي موهيان ٿو ۽ اُن کي وسايان ٿو. مرتيوُ کان پري امرت تَتوَ توڙي مرتيو، ستِ، اَستِ سڀ ڪجهہ مان ئي آهيانءِ ارٿات جو پرم پرڪاش پردان ڪري ٿو، اُهو سوريہ مان ئي آهيان، ڪڏهن ڪڏهن ڀڄن ڪرڻ وارا مونکي اَستِ بہ مڃي ٿاوهن، اُهي مرتيو کي پراپت ٿين ٿا. ان طرح چون ٿا:-

त्रैविद्या मां सोमपाः पूतपापा
यज्ञैरिष्ट्वा स्वर्गतिं प्रार्थयन्ते।

ते पुण्यमासाद्य सुरेन्द्रलोक-
मश्नन्ति दिव्यान्दिवि देवभोगान् ।।२०।।

”ترِ ئيوديا مامِ سومپاها پوُتپاپا
يَگيَئيرِ شِٽوا سِوَرگتِمِ پرارٿيَنتي
تي پُڻيَماسادِيہ سُريندرَ لوڪ-
مَشننتي دِويانديِ ديوَ ڀوگانِ “ (٢٠)

آرڏنا وديا جا ٽي انگہ رِڪ، سام ۽ يَڄر معنيٰ هڪجهڙائيءَ جي پرڪريا ۾ قربانيءَ جو وهنوار ڪرڻ وارا، سومَ معنيٰ چندرما جي جهيڙي پرڪاش کي پائڻ وارا پاپ کان مڪت ٿي پوتر ٿيل پرش اُن يگيہ جي مقرر پرڪريا دواران مونکي اشٽ روپ ۾ پوڄي سرڳہ لاءِ پرارٿنا ڪن ٿا، اهائي اَستِ جي ڪامنا آهي، ان ۾ هو مرتيو کي پراپت ٿين ٿا، اُنهن جو پُنرِ جنم ٿئي ٿو، جيئن اڳئين شلوڪ ۾ يوگيشور ٻڌايو. هو پوڄين مونکي ئي ٿا. اُن مقرر وڌيءَ سان پوڄين ٿا، پر موت ۾ سرڳہ جي ياچنا (ڪامنا) ڪن ٿا. اُهي پرش پنهنجي پڃ جو ڦل سوروپ اندر لوڪ کي پراپت ٿي سرڳہ ۾ ديوتائن جا ايشوري ڀوڳہ ڀوڳين ٿا. ارٿات هي ڀوڳہ بہ سمان ئي ڏيان ٿو.

ते तं भुक्त्वा स्वर्गलोकं विशालं
क्षीणे पुण्ये मर्त्यलोकं विशन्ति।
एवं त्रयीधर्ममनुप्रपन्ना
गतागतं कामकामा लभन्ते ।।२१।।

” تي تَمِ ڀُڪتوا سورگلوڪمِ وِشالمِ
ڪشيڻي پُڻيي مَرتيَلوڪمِ وشنتي ۔
ايوَمِ ترييڌَرمَ منوُ پرَپَنا
گتاگتمِ ڪامَڪاما لَڀَنتي ۔۔ (٢١)

هو اُن وشال سرڳہ کي ڀوڳي پڃ کيڻ ٿيڻ تي مرتيو لوڪ

ارٿات جنم مرتيو کي پراپت ٿين ٿا. ان طرح ”ترييڌرمَ“ پرارٿنا سَمِتوَ ۽ قربانيءَ جي ٿن نمونن سان هڪ ئي يڳيہ جي شروعات ڪرڻ وارا منهنجي شرڻ هوندي بہ ڪامنا وارا پرش بار بار وڃڻ اچڻ کي ارٿات پُنر جنم کي پراپت ٿين ٿا پر اُنهنجو مُول بنياد ناس ڪڏهن نٿو ٿئي، ڇاڪاڻ تہ ان پَٽ تي ٻج جو ناس ڪونہ آهي. پر جيڪي ڪنهن بہ قسم جي ڪامنا نٿا ڪن اُنهن کي ڇا ملي ٿو؟

अनन्याश्चिन्तयन्तो मां ये जनाः पर्युपासते।
तेषां नित्याभियुक्तानां योगक्षेमं वहाम्यहम्।।२२।।

”اَنَنياشِچِنتَيَنتومامِ يي جَناپَريوُپاسَتي
تيشامِ نِتياڀِيُڪتانامِيوگَشيمِمِ وَهامِيَهَمِ (٢٢)

اننيہ ڀاوَ مون ۾ اسٿت ڀڳت جيڪي مون پرماتما سروپ جو نرنتر چنتن ڪن ٿا، ”پَريوُپاسَتي“ ذري بہ ڪوتاهي نہ رکي منهنجي اُپاسنا ڪن ٿا. اُن نِتيہ هڪ ڀاوَ ۾ مليل پرش جو مان يوگہ کيم مان پاڻ وَهَن ڪريان ٿو معنيٰ اُنهن جي يوگہ جي سلامتي جي سڄي جوابداري مان پنهنجي هٿ ۾ کڻندو آهيان. ايترو ٿيڻ تي بہ لوڪ ٻين ديوتائن جو ڀڄن ڪن ٿا:

येऽप्यन्यदेवता भक्ता यजन्ते श्रद्धयान्विताः।
तेऽपि मामेव कौन्तेय यजन्त्यविधिपूर्वकम्।।२३।।

”ييپِيَنيَديوتا ڀَڪتا يَجَنتي شِرَ ڌيانوتاهَ
تي پي ماميوَ ڪوُنتييہ يَجَنتِيَوِڌِيپوُروڪَمِ (٢٣)

ڪوُنتييہ! شرڌا سان ڀريل جي ڀڳت - ٻين ٻين ديوتائن کي پوڄين ٿا. اُهي بہ مونکي ئي پوڄين ٿا، ڇاڪاڻ تہ اُتي ديوتا نام جي ڪا وستو تہ ٿيندي ئي ڪونہ آهي، پر اُنهنجو اُهو پوڄڻ اوِڌي پوروڪ آهي، منهنجي پراپتيءَ جي وِڌيءَ کان رهت آهي.

هتي يوگيشور ڪرشن ٻيو پيرو ديوتائن جي وشيہ ڪي ڪنيو آهي. سڀ کان پهرين ستين اڌياءَ جي ويهين کان ٽيويهن شلوڪن تائين اُنهن چيو تہ ارجن! ڪامنائن دواران جن جي گيان کي چورايو ويو آهي، اهڙا موڙهہ ٻُڌيءَ وارا پرش ٻين ديوتائن جي پوڄا ڪن ٿا ۽ جتي پوڄا ڪن ٿا، اُتي ديوتا نامِ جي شڪتي واري سَتا تہ آهي ئي ڪونہ، پر پپر ، پٿر، پوت، پواني يا ٻيا ڪيترا جتي اُنهن جي شرڌا جهڪي وڃي ٿي، اُتي ڪوئي ديوتا آهي ئي ڪونہ. مان ئي سڀ ڪجهہ آهيان. ان جڳهہ تي مان ئي ڪڙو ٿي اُنهن جي ديو شرڌا کي اُنهن استانن تي استر ڪيان ٿو. مان ئي ڦل جو وڌان (نمونو) ڪريان ٿو. ڦل ڏيان ٿو. ڦل پڪ ملي ٿو، پر اُنهن جو ڦل ناسونت آهي. اڄ آهي تہ سڀاڻي ڀوڳڻ ۾ اچي ويندو، تڏهن بہ منهنجو ڀڳت نشٽ نٿو ٿئي. هاڻي اُهي موڙهہ ٻُڌيءَ جن جي گيان کي چورايو ويو آهي، اُهي ئي ٻين ديوتائن جي پوڄا ڪن ٿا. هن ڏنل اڌياءَ ۾ نائين کان وٺي ٽيويهين کان پنجويهين شلوڪ تائين يوگيشور شري ڪرشن وري دهرائين ٿا تہ ارجن! جو شرڌا سان ٻين ديوتائن کي پوڄين ٿا، اُهي مونکي ئي پوڄين ٿا، پر وڌيءَ کانسواءِ آهي. اُتي ديوتا نامِ جي سَبل وستو آهي ئي ڪونہ. هنن جي پراپتي جي وِڌي غلط آهي. هاڻي سوال ٿو اُٿي تہ جڏهن هو بہ جدا پرڪار سان توهان کي ئي پوڄين ٿا ۽ ڦل بہ ملي ئي ٿو تہ اُن ۾ دوش ڪهڙو آهي؟

अहं हि सर्वयज्ञानां भोक्ता च प्रभुरेव च।
न तु मामभिजानन्ति तत्त्वेनाश्च्यवन्ति ते।।२४।।

”اَهَمِ هي سَروَيَگيانامِ ڀوڪتا چَہ پريوُ ريوَ چہ
نَہ توُ مامَڀِجانَنتي تَتوينا شِچيَوَنتي تي“ (٢٤)

سمپورڻ ڀڳين جو ڀوڳتا معنيٰ ڀڳيہ جنهن ۾ لين ٿين ٿا. ڀڳيہ جي ڦل ۾ جو ملي ٿو اهو مان آهيان ۽ سوامي بہ مان ئي آهيان. پر هو مونکي تَتوَ سان چڱيءَ طرح نٿا ڄاڻن تنهنڪري ڏڏچيَوَنتي`` ڪرن ٿا. ارٿات هو ڪامنائن سان بہ ڪرن ٿا. انهن جي گتي ڇا آهي؟

यान्ति देवव्रता देवान्पितृन्यान्ति पितृव्रताः।
भूतानि यान्ति भूतेज्या यान्ति मद्याजिनोऽपि माम्।।२५।।

’’يانتي ديوَ وِرَتا ديوانپِترِ نِيانتي پِترَ وِرَتاھ
ڀوتاني يانتي ڀوتيجيانتي مَديا جنو پي مام`` (٢٥)

ارجن! ديوتائن کي پوڄڻ وارا ديوتائن کي پراپت ٿين ٿا. ديوتا آهن تہ بدلجندڙ طاقت. هو پنهنجي سَدِ ڪرمن انوسار جيون گذارين ٿا. پِترَنِ کي پوڄڻ وارا پِتَرَنِ کي پراپت ٿين ٿا ارٿات گذريل سمي ماضيءَ ۾ الجهيل رهن ٿا. ڀوتن کي پوڄڻ وارا ڀوت ٿين ٿا، شرير ڌارڻ ڪن ٿا ۽ منهنجو ڀڳت مونکي پراپت ٿئي ٿو، هو منهنجا ساکيات سروپ ٿيندا آهن. انهنجو پَتَنُ (گراوٽ) نٿي ٿئي، ايترو ئي نہ پر منهنجي پوڄا جو وڌان بہ سرل آهي.

पत्रं पुष्पं फलं तोयं यो मे भक्त्या प्रयच्छति।
तदहं भक्त्युपहृतमश्नामि प्रयतात्मनः।।२६।।

’’پَترَم پُشپَم ڦَلَم توئِم يو مي ڀَڪتيا پرَيڇّتي
تَدَهَم ڀڪتيوُ پَرِتَمَشنامي پرَيَتاتِمَنَھ (٢٦)

ڀڳتيءَ ڄجي شروعات هتان کان آهي تہ پَنُ، پشپ ، ڦل، جل وغيره جو ڪوئي مونکي ڀڳتيءَ سان ارپڻ ڪري ٿو، من سان ڪوشش ڪرڻ واري ان ڀڳت جو اهو سڀ مان کاوان ٿو ارٿات سويڪار ڪريان ٿو . انڪري

यत्करोषि यदश्नासि यज्जुहोषि ददासि यत्।
यत्तपस्यसि कौन्तेय तत्कुरुष्व मदर्पणम्।।२७।।

”يَتِڪَروشي يَدَ شِناسي يَجُهوشي دَداسيِيت
يَتَپسيَسي ڪؤنتييہَ تَتِڪُرُشوَ مَدَرپَڻَم (٢٧)

ارجن! تون جو ڪرم (يٿارٿ ڪرم) ڪرين ٿو، جو کائين ٿو، جو هوَن ڪَرين ٿو، سمرپڻ ڪرين ٿو، دان ڏين ٿو، من سان گڏ اندرين کي صحيح نموني تپائين ٿو، اهو سڀ مونکي ارپڻ ڪَرِ ارٿات منهنجي لاءِ سمرپت ٿي اهو سڀ ڪَرِ. سمرپڻ ڪرڻ سان يوگہ جي کيتر جي ذميواري مان کڻندس.

शुभाशुभफलैरेवं मोक्ष्यसे कर्मबन्धनैः।
सन्न्यासयोगयुक्तात्मा विमक्तो मामुपैष्यसि।।२८।।

”شُباشَبِڦَلئيرِيوَم موکِشيَسي ڪرم بندَنَيهہ
سَنياسَيوگيُڪتاتِما وِمُڪتو مامُپَئيِشيَسي “ (٢٨)

ان پرڪار سڀ ڪجهہ انجامي سنياس يوگہ سان مليل ٿيندين تہ تون شڀ اشڀ ڪرمن جي بندن کان مڪت ٿي مونکي پراپت ٿيندين.

مٿي چيل ٽن شلوڪن ۾ يوگيشور شري ڪرشن ڪِرَم بدَ ساڌن ۾ انجي ڦل جو چترڻ ڪيو آهي. پهرين پن، گل، ڦل جل جو پورڻ شرڌا سان ارپڻ، ٻيو سمرپت ٿي ڪرم جو آچرڻ ۽ ٽيون پورڻ سمرپڻ سان گڏ سَروَسيہ جو تياڳہ. ان جي دواران ڪرم بندن کان و مڪت (خاص روپ سان مڪت) ٿي ويندين. مڪتيءَ مان ملندو ڇا؟ تہ ٻڌايو، مونکي پراپت ٿيندين. هتي مڪتي ۽ پراپتي هڪ ٻئي جا پورڪ آهن. توهانجي پراپتي ئي مڪتي آهي تہ اُن مان لاڀ؟ ان تي چون ٿا:-

समोऽहं सर्वभूतेषु न मे द्वेष्योऽस्ति न प्रियः।
ये भजन्ति तु मां भक्त्या मयि ते तेषु चाप्यहम्।।२९।।

”سَموهَمِ سَروَ ڀوُتيشوُ نَہ مي دِوشِيوسِتي نہ پرِيهہ
يي ڀَجنتي توُ مامِ ڀَڪِتيا مَيي تي تيشوُ چاپِيَهَمِ (٢٩)

مان سيني ڀوتن ۾ سَمَ آهيان. سرشٽيءَ ۾ نہ منهنجو ڪو پرِيَہ آهي نہ اَپرِيَہ آهي؛ پر جو انينيہ ڀڳت آهي، اُهو مون ۾ آهي ۽ مان اُن ۾ آهيان. هيءُ منهنجو هڪ ئي رشتو آهي. اُن ۾ پرپورڻ ٿو ٿي وڃان مون ۾ ۽ هن ۾ ڪو ڀيد نٿو رهي. تڏهن تہ تمام ڀاڳيشالي لوڪ ئي ڀڄن ڪندا هوندا؟ ڀڄن ڪرڻ جو اڌڪار ڪنهن کي آهي؟ ان تي يوگيشور شري ڪرشن چون ٿا:-

अपि चेत्सुदुराचारो भजते मामनन्यभाक्।
साधुरेव स मन्तव्य: सम्यग्व्यवसितो हि स:।।३०।।

”اَپي چيتسُدُراچارو ڀجتي مامَنَنيَڀاڪِ
ساڌوريوَ سَ مَنِتَويَهہ سَمِيَگويَوسِتو هِي سَهہ (٣٠)

جيڪڏهن اتِينت دُراچاري بہ اَنينيہ ڀاوَ سان ارٿات (ٻيو نہ) بنا ڪنهن ٻي وستو يا ديوتا کي نہ ڀڄن ڪري فقط مونکي ئي نرنتر ياد ڪندو رهي، اُهو ساڌو ئي مڃڻ لائق آهي. اڃا هي ساڌو ٿيو ڪونهي، اُن جي ساڌو ٿي وڃڻ ۾ شڪ بہ ڪونهي، ڇاڪاڻ تہ هو يٿارٿ نشچي سان لڳي ويو آهي. هاڻي ڀڄن توهين بہ ڪري سگهو ٿا بشرطيڪ توهين منش هجو، ڇاڪاڻ تہ منش ئي يٿارٿ نشچي وارو آهي. گيتا پاڻين جو اُڌار ڪري ٿي ۽ هو ڀَڳَتڪ

क्षिप्रं भवति धर्मात्मा शश्वच्छान्तिं निगच्छति।
कौन्तेय प्रतिजानीहि न मे भक्त: प्रणश्यति।।३१।।

”ڪِشِپرَمِ ڀَوَتي ڌَرماتِما شَشِوَچانِتي مِ نِگڇتي
ڪؤنتيہ پرَتيجانِيهي نہ مي ڀَڪتَهہ پرَڻَشيَتي (٣١)

ان ڀڄن جي پرڀاوَ سان اُهو دُراچاري بہ جلدئي ڌرماتما ٿي وڃي ٿو، پرمَ ڌرم پرماتما سان ملي وڃي ٿو ۽ سدائين رهڻ

واري پرم شانتي کي پراپت ٿئي ٿو ڪؤنيتيہ! تون پوري نشچي سان اهو سچ ڄاڻ تہ منهنجو ڀڳت ڪڏهن نشت نٿو ٿئي. جيڪڏهن هڪ جنم ۾ پار نہ لڳو تہ ٻين جنمن ۾ بہ اُهوئي ساڌن ڪري جلد ئي پرم شانتي کي پراپت ٿيندو آهي. هاڻي سداچاري ڊُراچاري سڀني کي ڀڄن ڪرڻ جو اڌڪار آهي. ايترو ئي نہ اَپتوُ -

मां हि पार्थ व्यपाश्रित्य येऽपि स्यु: पापयोनय:।

स्त्रियो वैश्यास्तथा शूद्रास्तेऽपि यान्ति परां गतिम्।।३२।।

”مامِ هيِ پارٿَ وِيَپاشرِتيَہ يي پِي سِيُهہ پاپَيونَيَهہ سِترِيو وَئيشِياسِتَٿا شودِراسِتي پِي يانِتي پَرامِ گَتِمِ (٣٢)

پارٿ! استري، وئشيہ شودر وغيره ۽ جو ڪوئي پاپ جوڻي وارو بہ هجي، اهي سڀ منهنجي شرن ۾ اچي، منهنجو آسرو ڪري پرم گت کي پراپت ٿين ٿا. هاڻي هيءَ گيتا منش ماتر جي لاءِ آهي، چاهي هو ڪجهہ بہ ڪندا هجن، ڪٿي بہ پيدا ٿيو هجي، سڀني جي لاءِ هيءُ ڪلياڻ جو اُپديش ڪري ٿي. گيتا شهنشاهہ آهي.

”پاپيونيهہ“ اڌياءَ ١٦-٧-٢١ ۾ آسُري وِرتي جي لڪشڻن جي اندر ڀڳوان ٻڌايو تہ شاستر وِڌيءَ کي تياڳي نام ماتر ڀڳين دواران هٺ سان قرباني ڪن ٿا، اُهي ماڻهن ۾ نيچ آهن، ڀڳيہ آهي ڪونہ پر نالو ڏيئي رکيو اٿن اور هٺ سان قرباني جو ڍونگہ ٿا ڪن اُهي ڪُڪرمي ۽ پاپچاري (پاپي جوڻ) آهن. جيڪي مون پرماتما سان وير رکڻ وارا آهن اُهي ئي پاپي آهن. وئشيہ، شودر ڀڳوت جي راهہ جون ڏاڪڻيون آهن. استرين جي لاءِ ڪڏهن سنمان، ڪڏهن هيٺتا جي ڀاونا سماج ۾ رهي آهي ان ڪري شري ڪرشن انجو نالو ڪنيو يوگہ پرڪريا ۾ استري ۽ پرش ٻنهي جو هڪجهڙو ئي پرويش آهي.

किं पुनर्ब्राह्मणाः पुण्या भक्ता राजर्षयस्तथा।
अनित्यमसुखं लोकमिमं प्राप्य भजस्व माम्।।३३।।

”ڪِمِ پَنَرِ بِراهِمَڻاهَ پُڻيا ڀَڪتا راجَرِشَيَسِتَٿا ا
اَنِتِيمَسُکَمِ لوڪِمَمِ پراپيہ ڀَجِسوَ مامِ اا (٣٣)

پوءِ تہ برهمڻ راجرشي ۽ ڪتري شريٺي پراپت ڀڳتن لاءِ ڇوڻو ئي ڇا آهي؟ برهمڻ هڪ خاص اوسٿا آهي، جنهن ۾ برهم ۾ پرويش ڏيارڻ واريون سڀ يوگيتائون ظاهر آهن. شانتي، ايمانداري، انيوي ڪوجنا، ڌيان ۽ اشٽ جي آديش تي هلڻ جي سمرٿي آهي. اهائي برهمڻ جي اوسٿا آهي. راجرشي ڪترين ۾ رڌين سڌين جو ڦهلاءُ، ويرتا، سوامي ڀاوُ پنيان نہ هٽڻ جو سڀاءُ هوندو آهي. هن يوگ جي سطح تي پهتل يوگي تہ پار ٿين ئي ٿا. اُنهن جي لاءِ ڇا ڇوڻو آهي. هاڻي ارجن! تون سک رهت، ڪٽينگر هن منش شرير کي پراپت ٿي منهنجو ئي ڀڄن ڪر. هن ناسونت سرير جي مَمَتِوَ (مان ۽ منهنجو) پالڻ پوشڻ ۾ شرير نشٽ نہ ڪر، يوگيشور شري ڪرشن هتي چوٿين ڀيري براهمڻ، ڪتري، وئشيہ ۽ شودر جي چرچا ڪئي. ٻئين اڌياءَ ۾ تہ هنن ڇيو تہ ڪتري لاءِ يڌ کان وڌيڪ ڪلياڻ جو ڪوئي رستو ڪونهي. اڌياءَ ٽئين ۾ هنن ڇيو تہ سِوَڌرم ۾ موت بہ بهتر آهي. اڌياءَ چار ۾ اُنهن ٿوري ۾ ٻڌايو تہ چار ورڻ مون رچيا آهن. تہ ڇا منش کي چئن جاتين ۾ ورهايو؟ چيائون نہ ”گُڻَڪَرِمَ وِڀاڳِشَهَ“ گڻن جي آڌار تي ڪرم کي چئن ڪلاسن ۾ رکيم.

شري ڪرشن جي انوسار ڪرم ئي هڪ ماتر يگيہ جي پرڪريا آهي. هاڻي هن يگيہ کي ڪرڻ وارا چئن پرڪارن جا آهن. پرويش ڪال ۾ هيءُ يگيہ ڪرتا شودر آهي. ڪجهہ ڪرڻ جي سمرٿي آئي، آتمڪ سمپتيءَ جي گڏ ٿيڻ تي اُهو ئي يگيہ ڪرتا وئشيہ بڻجي ويو. هن ۾ اتپن ٿيڻ سان پرڪرتي جي ٽنهي گڻن

کي ڪٿڻ جي سمرٿي اچڻ تي اُهوئي ساڌڪ ڪتري ڪلاس جو آهي ۽ جڏهن هن ساڌڪ جي سڀاوَ ۾ برهم ۾ پرويش ڏيارڻ واريون يوگيتائون ڏِلجي ٿيون وڃن، اُن ۾ نهڪي ٿيون وڃن تہ اُهوئي برهمڻ آهي. وئشيہ ۽ شودر جي پيٽ ۾ ڪتري ۽ برهمڻ ڪلاس جو ساڌڪ پراپتيءَ جي وڏيڪ ويجهو آهي. شودر ۽ وئشيہ بہ اُن برهم ۾ پرويش پائي شانت ٿيندا، پوءِ هن جي اڳيان جي اوسٿا وارن جي لاءِ تہ چوڻو ئي ڇا آهي. ان جي لاءِ تہ نشچت ئي آهي. گيتا ۽ اُپنشدن جو سار سڀ ڪجهہ آهي. اُن ۾ برهم ودوشي مهلائن، (استرين) جا سمجهائڻ جا ستسنگہ پريا پيا آهن. ڌرم جي ڪٿا چوندڙ، پرمپرائن جي معنيٰ ٻڌائڻ وارا، ويدن جو اَڌين ڪرڻ وارا جي اڌڪار-ان اڌڪار جي ويوسٿا ڏيڻ ۾ ماٿاپچي ڪندا رهيا، يوگيشور شري ڪرشڻ جو صاف اُپديش آهي تہ يگيارٿ ڪرم جي مقرر ڪريا ۾ استري پرش سڀ پرويش ونٸي سگهن ٿا. هاڻي هو يڳڻ جي ڌارڻا تي اُتساهہ، ڏين ٿا:

मन्मना भव मद्भक्तो मद्याजी मां नमस्कुरू।
मामेवैष्यसि युक्त्वैवमात्मानं मत्परायण:।।३४।।

”مَنِمَنا ڀَوَ مَدڀَڪتو مَدياجي مامِ نَمِسڪُرو
مامي وَئيشِيَسي يُڪتَئيوَماتِمانَمِ مَتِپرايَڻَهہ “ (٣٤)

ارجن! مون ۾ ئي من وارو هجي، مون کان سواءِ ٻئي ڀاوَ ۾ نہ اچي. منهنجو اَنِيَنِيَہ ڀڳت هجي، لڳاتار منهنجي چنتن ۾ نرنتر منهنجو پوڄن ڪَرِ ۽ مونکي ئي نسمڪار ڪر. اهڙي طرح منهنجي شرن ۾ اچي، آتما کي مون ۾ هڪ ڀاوَ سان اسٿت ڪر تون مونکي ئي پراپت ٿيندين مونسان ايڪتا پراپت ڪندين.

تاتپرج :-

هن اڌياءَ جي شروعات ۾ شري ڪرشن چيو ارجن! تو

دوش رهت ڀڳت جي لاءِ مان هن ڳيان کي وگيان سهت چوندس. جنهن کي ڄاڻي ڪجهه به ڄاڻڻ لاءِ باقي نه رهندو. هن کي ڄاڻي تون سنسار بنڌن کان ڇٽي ويندين. هيءُ گيان سڀني وديائن جو راجا آهي. وديا اُها آهي جا پر برهم ۾ پرويش ڏياري. هيءُ گيان اُن جو به راجا آهي. ارٿات نشچت ڪلياڻ ڪرڻ وارو آهي. هيءُ سڀني رازن ۽ ڳجهن جو به راجا آهي، ڳجهيءَ وستوءَ کي به ظاهر ڪرڻ وارو آهي اُهو ظاهر ڦل وارو، ساڌن ڪرڻ ۾ سولو ۽ اوناشي آهي. ٿورو به هن جو ساڌن توهان کي پار لڳائي ڇڏي، ته هنجو ڪڏهن ناس نٿو ٿئي ورنه هنجي پرياوُ سان هو پرم پد تائين پهچي وڃي ٿو. پر هن ۾ هڪ شرط آهي. شرڌا بنا پرش پرم گتيءَ نه پراپت ٿي سنسار چڪر ۾ ڀٽڪي ٿو.

يوگيشور شري ڪرشن يوگ جي ائشوريه تي به روشني وڌي، دک جي سنيوگ (ميلاپ) جو ويوگ (وڇوڙو) ئي يوگ آهي ارٿات جيڪو سنسار جي سنيوگ ويوگ کان بلڪل رهت آهي،اُن جو نالو آهي يوگ. پر تتو پرماتما جي پراپتي ئي يوگ ـ جي مٿين چوٽي آهي. جيڪو هن ۾ پرويش پائي ويو، اُن يوگيءَ جي پرڀاو کي ڏس ته سمپورڻ ڀوتن جو سوامي ۽ جيوڌارين کي سنڀالڻ وارو هوندي به منهنجو آتم ڏن ڀوتن ۾ استٿت نه آهي. مان آتم سروپ ۾ استٿت آهيان. اُهو ئي آهيان. جيئن آڪاش ۾ اتپن سڀني پاسي گهمندڙ هوا آڪاش ۾ ئي استٿت آهي پر اُنکي خراب نٿو ڪري سگهي. ان طرح سمپورڻ ڀوت مون ۾ استٿت آهن پر مان اُنهن ۾ لِپِت نه آهيان.

ارجن! ڪلپ جي آد ۾ مان ڀوتن کي وشيش پرڪار سان رچيان ٿو، سڄايان ٿو ۽ ڪلپ جي پوُرتي ڪال ۾ سمپورڻ

پوت منهنجي پرڪرتيءَ کي ارڌات يوڳ جي پرمپرائن ۾ رُڌل مهاپرش جي رهڻيءَ کي، ان جي اويڪت ڀاوَ کي پراپت ٿين ٿا. جيتوڻيڪ مهاپرش پرڪرتيءَ کان پري آهي، پر پراپتيءَ کان پوءِ سڀاءَ ارڌات ڀاڻ ۾ اسٿت رهندي لوڪ سنگرهه جي لاءِ ڪاريه ڪري ٿو، اها هن جي هڪ رهڻي آهي. ان رهڻيءَ جي ڪاريه -ڪلاپ کي ان مهاپرش جي پرڪرتي چئي ڪوٺيو ويندو آهي.

هڪ رچيندڙ تہ مان آهيان. جو ڀوتن کي ڪلپ لاءِ اُتساهہ ڏيان ٿو ۽ ٻي رچيندڙ ترگڻ ميي پرڪرتي آهي، جو منهنجي موهہ سان چراچر سهت ڀوتن کي رچي ٿي. اهو بہ هڪڙو ڪلپ آهي. جنهن ۾ شرير پريورتن، سڀاوَ پريورتن ۽ ڪال پريورتن ٿيڻو ئي آهي. گوسوامي تلسيداس جي بہ اهوئي چون ٿا:-

एक दुष्ट अतिशय दु:ख रूपा। जा वश जीव परा भव कूपा।।
(रामचरितमानस, ३/१४/५)

”ايڪ دُشت اتيشيہ دکہ روپا، جا وَش جيِوَ پَرا ڀَوَڪرپا “
(رام چرت مانس ٣-١٤-٥)

پرڪرتيءَ جا بہ ڀيد وديا ۽ اوديا آهن. انهن ۾ اوديا دشت آهي. جنهن ڪري مجبور جيو ڀَوَڪوپَ ۾ پيو آهي، انڌي کوهہ ۾ پيو آهي، جنهن جي ڪري جيو ڪال ، ڪرم سڀاءَ ۽ گڻن جي گهيري ۾ اچي وڃي ٿو. ٻي آهي وديا مايا. جنهن کي شري ڪرشن چون ٿا تہ مان رچيندڙ آهيان گوسوامي جيِ جي انوسار پريو رچي ٿو

”ايڪ رَچِئہ جَگہ گُنَ وَسِ جاڪي ا
پريو پِريرِتِ نج بَلَ تانڪي اا رامچِرتمانس ٣-١٤-٦

هيءَ جڳت جي رچنا ڪري ٿي، جنهن جي آسري گڻ آهن. ڪلياڻڪاري گڻ هڪ ماتر ايشور ۾ ئي آهي. پرڪرتي

گڻ آهن ئي ڪونہ، اُها تہ ناسونت آهي؛ پر وديا ۾ پرڀو پريرڪ (ڪندڙ) بڻجي ڪري ٿو.

اهڙي طرح ڪلپ ٻن پرڪارن جا آهن. هڪ تہ وستوءَ جو شرير ۽ ڪال جو پريورتن ڪلپ آهي؛ پر اهو پريورتن پرڪرتي ئي منهنجي ئي اشاري، ڏسَ سان ڪري ٿي پر اُن ڪان مهان ڪلپ جو آتما کي نرمل سوروپ بخشي ٿو، اُنجو سينگار مهاپرش ڪندا آهن. هو اَچيت پوتن کي سُچيت ڪندا آهن. ڀڄن جي آدِ ئي هن ڪلپ جي شروعات آهي ۽ ڀڄن جو مٿي پهچڻ ڪلپ جو انت آهي. جڏهن هيءُ ڪلپ ڏپ جي روڳ ـ کان پورڻ نروڳہ بڻائي پوتر برهم ۾ پرويش (استٿي) ڏياريندا آهن، هن پرويش ڪال ۾ يوگي منهنجي رهڻي ۽ منهنجي سوروپ کي پراپت ٿئي ٿو. پراپتيءَ کانپوءِ مهاپرش جي رهڻي ئي اُنجي پرڪرتي آهي.

ڌرم گرنٿن ۾ ڪٿا ڪرڻ وارا ملن ٿا ۽ ٻڌائين ٿا تہ چار ئي يگہ گذرڻ تي ئي ڪلپ پورو ٿئي ٿو، مهاپرلئہ ٿيندي آهي. گهڻو ڪري لوڪ ان کي يٿارٿ (حقيقي) نٿا سمجهن. يُگہ جو ارٿ آهي ٻہ. توهين الڳہ آهيو، آرادِيہ الڳہ آهي تيستائين يگہ ڌرم رهندو . گوسوامي جي رام چرت مانس جي اُتر ڪانڊ ۾ ان جي چرچا ڪئي آهي. جڏهن تامسي گڻ ڪاريہ ڪن ٿا، رجو گڻ تمام ٿوري ماترا ۾ آهي، چئني طرف وير وروڌ آهي، اهڙو ويڪتي ڪلجُڳي آهي. هو ڀڄن نٿو ڪري سگهي، پر ساڌن شروع ٿيڻ تي يگہ پريورتن ٿي وڃي ٿو. رجو گڻ وڌڻ لڳي ٿو. تمو گڻ کيڻ ٿي ٿو وڃي، ڪجهہ ستوگڻ بہ سڀاءَ ۾ اچي ويندو آهي، خوشي ۽ ڏپ جو شڪ يا سنسو لڳو ئي رهي ٿو تہ اهو ئي ساڌڪ دواپَر جي اوستا ۾ اچي وڃي ٿو. حساب سان ستو گڻ وڌيڪ ٿيڻ تي رجوگڻ

تمام ٿوري ماترا ۾ رهي ٿو، آرڏنا ڪَرم ۾ واڌ ٿي اچي وڃي، ائين تريتا يڳ ۾ تياڳ جي استتي وارا ساڌڪ انيڪ يڳيہ ڪن ٿا. ”يڳيا نام ڄپيڳبوسمي“ يڳيہ شريشٽيءَ وارو جپ، جنهنجو لهڻ چڙهڻ، ساهہ پساهہ تي آهي، ان ڪي ڪرڻ جي سمرٿي رهي ٿي. جڏهن صرف ستوگڻ باقي رهيو، نفرت ۽ دشمني ڏنگائي، ڪوهجي ويئي ۽ سمتا اچي ويئي، هيءَ ڪِرتِ يڳہ ارٿات ڪرتارت يڳہ يا ستجڳہ جو پرياوَ آهي. ان وقت سڀ يوڳي وڳياني ٿيندا آهن، ايشور سان ملڻ وارا هوندا آهن، سپاويڪ ڏيان پڪڙڻ جي اُنهن ۾ سمرٿي رهي ٿي.

وويڪي جَنَ يڳہ ڌرمن جو لهڻ چڙهڻ من ۾ سمجهندا آهن. من جي روڪڻ لاءِ اڌرم جو تياڳ ڪري ڌرم ۾ پرورت ٿي ويندا آهن. وروڌي من جو بہ وِلَيہَ ٿي وڃڻ تي يڳن سان گڏوگڏ ڪلپ جو بہ انت ٿي وڃي ٿو. پورڻتا ۾ پرويش ڏياري ڪلپ بہ شانت ٿي وڃي ٿو. اهائي پرلئہ آهي، جڏهن پرڪرتي پرش ۾ لين ٿي وڃي ٿي. اُن ڪان پوءِ مهاپرش جي جا رهڻي آهي اُهائي اُن جي پرڪرتي آهي، هنجو سپاءُ آهي.

يوگيشور شري ڪرشن چون ٿا ارجن! موڙهہ لوڪ مونکي نٿا ڄاڻن. مون ايشورن جي ايشور کي بہ تچ ٿا سمجهن. ساڌارڻ منش ڄاڻن ٿا. مڃين ٿا. هرهڪ مهاپرش سان هيءَ تڪليف رهي آهي تہ هلندڙ سماج هن جي بي عزتي ڪئي، اپمان ڪيو. اُن جي سامهون ئي وروڌ ٿيو. شري ڪرشن بہ اُنجي برخلاف ڪونہ هو، دانهين ڪونہ هو. هو چون ٿا تہ مان پرم ڀاوَ ۾ استت آهيان، پر شرير منهنجو بہ منش جو ئي آهي. هاڻي موڙهہ پرش مونکي تچ چئي، منش چئي ڪونين ٿا. اهڙا ماڻهو اجائي آشا وارا آهن، اجائي ڪرم وارا آهن، اجائي گيان وارا آهن تہ

ڪجهہ بہ ڪن، ڪجهہ بہ چئي ڏين تہ اسين تہ ڪامنا نٿا ڪريون، ٿي ويا نشڪام ڪرم يوڳي. اهي آسُري سڀاءَ وارا مونکي نٿا پرکي سگهن، پر دَئوي سمپد کي پراپت ڪندڙ ماڻهو اَنِيَنِيہ ڀاوَ سان منهنجو ڌيان ڪن ٿا. منهنجي گڻن جو نرنتر چنتن ڪن ٿا.

اَنِينيہ اُپاسنا ارٿاتيڳيارٿ ڪرم جا بہ ئي مارگہ آهن. ڀهريون آهي گيان يگيہ معنيٰ ڀنهنجي پروسي، ڀهنهنجي شڪتيءَ کي سمجهي اُن مقرر ڪرم ۾ پرورت ٿيڻ ۽ ٻي وِڌي سوامي شيوڪ ڀاونا جي آهي، جنهن ۾ ستگر لاءِ سمرپت ٿي اُهيئي ڪرم ڪيا وڃن ٿا. انهن ٻنهي درشٽين سان ماڻهو منهنجي اُپاسنا ڪن ٿا؛ پر اُن جي دواران جيڪو پار لڳي ٿو اُهو يگيہ، اُهو هَوَنُ، اُهو ڪَرتا، شرڌا ۽ دوا جنهن سان ڀَوَ روڳہ جي دوا ٿيندي آهي، مان ئي آهيان، انت ۾ جا گتي پراپت ٿئي ٿي، اُها گتي بہ مان آهيان.

هن يگيہ کي لوڪ ”تِريَئي وِدِياهَہ“ پرارٿنا، قرباني ۽ سَمَتِوَ ڏيارڻ وارين وِڌِيُن ۾ لڳا رهن ٿا، پر بدلي ۾ سرڳہ جي ڪامنا ڪن ٿا، تہ مان سرڳہ بہ ڏيان ٿو. ان جي اثر سان هو اِندر پد پراپت ڪن ٿا. گهٽي وقت تائين اُنکي ڀوڳين ٿا، پر پڇ ڪيڻ ٿيڻ تي هو پُنر جنم کي پراپت ٿين ٿا. اُنهن جي ڪِريا صحيح هئي؛ پر ڀوڳن جي ڪامنا رهڻ ڪري پُنر جنم پائين ٿا. تنهنڪري ڀوڳن جي ڪامنا نہ ڪرڻ گهرجي جو اَنِيَنِيہَ ڀاوَ سان جو نرنتر منهنجو چنتن ڪري ٿو، ذري بہ گهٽتائي رهجي نہ وڃي ائين جو يڇن ڪري ٿو، اُنجي سرکشا (بچاءَ) جو بار مان پنهنجي هٿ ۾ وٺي ڇڏيندو آهيان. ايترو هوندي بہ ڪيترا لوڪ ٻين ديوتائن جي پوڄا ڪن ٿا. اُهي بہ منهنجي ئي پوڄا ڪن ٿا، پر اُها منهنجي پراپتي جي وِڌي نہ آهي. هو سمپورن

يگين جي پوڳتا روپ ۾ مونکي نٿا ڄاڻن ارٿات اُنهن جي پوڄا جي ڦل ۾ مان نٿو ملان تنهنڪري اُنهن جو پَتَنُ ٿئي ٿو. هو ديوتا، پوُت يا پِترن جي ڪلپت روپ ۾ نواس ڪري ٿو، منهنجو ئي سوروپ ٿي ويندا آهن.

يوگيشور ڪرشن ان يگيارٿ ڪرم ڪي تمام سولو ٻڌايو آهي ڪِ ڪير ڦل ڦول يا جو بہ ڪجھہ شرڌا سان ڏئي ٿو اُهوسويڪار ڪريان ٿو. هاڻي ارجن! تون جا ڪجھہ آرڌنا ڪرين ٿو، مونکي سمرپت ڪر. جڏهن سَروَسِوَ ڪنو ٿي ويندو، پوءِ يوگہ سان ملي تون ڪرمن جي ٻنڌن کان مڪت ٿي ويندين ۽ اُها مڪتي منهنجو ئي سوروپ آهي.

دنيا ۾ سڀ پراڻي منهنجا ئي آهن مونکي ڪنهن پراڻيءَ سان نہ پريم آهي نہ دويش مان تَٽَسِٿَ آهيان، مان ٻنهي کان ڇٽل آهيان، پر جو منهنجو اَنِيَنِيَہ ڀڳت آهي، مان اُن ۾ آهيان هو مون ۾ آهي. تمام دُراچاري، گهور پاپي ئي ڪوئي ڇو نہ هجي پوءِ بہ انينيہ شرڌا ڀڳتي سان منهنجو ڀڄن ڪري ٿو، تہ هو ساڌو مڃڻ لائق آهي. هنجو نشچو استر آهي تہ هو جلدِي ئي پرم سان ملي وڃي ٿو ۽ سدا رهڻ واري پرم شانتيءَ کي پراپت ٿي وڃي ٿو. هتي شري ڪرشن صاف چيو آهي تہ ڌارمڪ ڪير آهي؟ سرشٽيءَ ۾ جنم وٺڻ وارو ڪوبہ پراڻي اَنِيَنيہ ڀاوَ سان هڪ پرماتما کي پوڄي ٿو، هنجو چنتن ڪري ٿو تہ هو جلد ئي ڌارمڪ ٿي وڃي ٿو. هاڻي ڌارمڪ اُهو آهي، جو هڪ پرماتما جو سمرن ڪري ٿو. پڇاڙيءَ ۾ دلاسو ڏين ٿا تہ ارجن! منهنجو ڀڳت ڪڏهن بہ نشٽ نٿو ٿئي. ڪو شودر هجي، نيچ هجي، آديواسي هجي. يا انادي واسي يا ڪهڙو بہ نالي ڌاري هجي، پرش يا استري هجي يا پاپي جوڻ ، خراب جوڻيءَ وارو نہ هجي، منهنجي شرن ۾ اچي پرم پوتر آسري کي پراپت ٿئي ٿو.

تنهنڪري ارجن! سک رهت ڪڻ ڀنگر پر درلڀ منش شرير ڪي پائي منهنجو ڀڄن ڪر. ڀوءِ تہ جو برهم ۾ پرويش ڏارڻ واريون خاصيتن سان مليل آهي، اُهو برهمڻ توڙي جو راجرشيتِوَ جي ليول تي ڀڄڻ ڪرڻ وارو آهي، اهڙي يوگيءَ لاءِ چوڻو ئي ڇا آهي؟ اُهو تہ پار ئي آهي. هاڻي ارجن! نرنتر مون ۾ من وارو هجي، نرنتر نمسڪار ڪر. ان طرح منهنجي شرن ۾ آيل تون مونکي ئي پراپت ٿيندين. جتان موٽي پنيان اچڻو نٿو پوي.

هن ڏنل اڌياءَ ۾ اوديا تي پرڪاش وڌو ويو، جنهن ڪي شري ڪرشن پاڻ جاڳرت ڪن ٿا. هي راج وديا آهي. جا هڪ وار جاڳ ڻ تي نشچت ڪلياڻ ڪري ٿي.اوم تَتِسَدِتي شريمد ڀڳود گ يتا سوُ اُپنشتسوُ برهم وديايام يوگ شاستري شري ڪرشڻارجُن سمِوادي ”راج وديا جاگرتي“ نام نَوَموڌيايَهہ ١١٩١١

ان طرح شريمد ڀڳوڏِ گيتا روپي اُپنشد ايومِ برهم وديا تٿايوگشاسترِوشَيَڪ شري ڪرشڻ اور ارجن جي سمواد ۾ ”راج وديا جاگرتي“ نامڪ نوُوان اڌيايہ پورڻ ٿئي ٿو.

اِتي شريمتپرمهنس پرماننديسہ شِشيہ سوامي اڙگڙانند ڪِرتي شريمدِ ڀڳوَدِ گيتا ياهہَ ”يٿارتگيتا“ ڀاشِيي”راج وديا جاگرتي “ ناماَ نَومو ڌيايهہ ١١٩١١

١١هري اوم تَتِ سَتِ١١